

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

De pena eo[rum] q[ui] statuta prius publicata no[n] saut executi de
delatione corp[or]is dominici et de sortilegis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

vicarijs ecclesiarū et capellanū vniuersi
nre diocef. ne de cetero tales in suis ec
clesijs admittāt nisi nris et capituli nri
lris sint muniti. imo hmoi psonas oēs et
singulas q̄s sex diez spatio pro termino
pemptorio et monitione canonica p̄mis
sa nisi desisterint a p̄missis excōicamus
in his scriptis in ecclesijs v̄is publice
nūctatis excōicatos. et forsan nōnulli
sp̄iales penā formidant nime t̄p̄alis me
tu penā p̄dictis penis arceant vobis
officiali nris sub obtentu gr̄e nre et ni
hilomin⁹ vobis et alijs official. p̄diti
ctis in p̄tute sancte obediētie et sub pe
na excōicationis districte p̄cipiēdo mā
dam⁹. q̄ten⁹ vbiq̄q; et quotienscūq; a
p̄ntiū exhibitorie fueritis requisiti p̄di
ctis p̄sonis sic vt p̄dicat cū crucib⁹ ima
gib⁹ calicibus alijs mōstratijs mēdicā
tib⁹. eadē cruce imagies calices seu
alias monstrantias autē nra auferatis
sp̄osq; p̄ntiū exhibitori tradatis et assi
gnentur p̄curatori fabrice p̄dicte fidelit̄
mādātes vt sic p̄fate p̄sone metu pe
ne ab hmoi forfactis et excessibus des
istat vltius abstinere. Datum Anno
dñi. M. ccc. x̄.

Contra detentores et subtractores lei
gatoz fabrice. x̄.

Wilhelmus. x̄. Multitarijs excōi
canti clamoribus nos opz occur
rere p̄iudicijs et iacturis q̄bus
sancta nra Colōn. ecclesia in gloriola ex
empli sui fabrica et structura opprimitur
et multipliciter impedit. p̄sertim p̄ pleba
nos et rectores ecclesiarū citatis et dio
cesis nre Colōn. q̄ elemosynas et legata
fabricē ip̄i ecclesie t̄p̄ debito nime res
portāt et rep̄ntāt. vñ oēs et fabrice ec
clesie nre p̄dicte aut aliorū negotiorum
ad ipaz fabricā spectantiū elemosynarū
seu legationū vltra diez reportationis
eandē indite seu indicende detentor
es seu subtractores autē a deo nobis

concessa propter contemptū clauium et
sacrilegiū cōmissum decē diez monitio
ne canonica p̄missa excōicationis vincu
lis in his scriptis in odam⁹ et p̄missa nō
ad futura. sed iā pendentia subtracta et
detenta. et in reportatione dilata ip̄i fa
buce extendi vololum⁹ et ligari deten
tores et subtractores hmoi p̄fata pena
post publicationē mādari hmoi nisi in
fra t̄p̄s p̄fate monitionis satisfacciant de
pceptis et subtractis. Expositū ē etiam
nobis q̄ nōnullē p̄sone vtriusq; sexus
q̄ noue mēdicatatis siue extortionis pec
cunie a ch̄rifidelib⁹ colorē adiuuentent
tes nulla auctōitate suffulte. cū cruci
bus et imaginib⁹ calicib⁹ ac alijs mon
stratijs q̄s portāt publice elemosynas
petūt et recipiūt in p̄iudiciū fabrice p̄
dicte. Quocirca p̄figim⁹ vniuersi ch̄ri
nitati decanis plebanis et rectorib⁹ et
vicarijs ecclesiarū et capellanū nre diocef
sis ne de cetero tales. aut alios questor
es aut quest⁹ quoscūq; publicos in sui
tis ecclesijs et capellis admittāt. nisi nris
aut officialis nri et p̄curatoris fabrice p̄
dicte lris sint muniti. imo eos quos mo
nitione. x. diez p̄missa in his scriptis ex
cōicam⁹ excōicatos noiari denūctatis
nisi infra hmoi monitionis terminū a p̄
missis desistat et nobis de p̄missis satis
facciāt cōpetent. Inhibem⁹ insup vni
uersis et singulis ch̄rianitatū decanis ec
clesiarū rectoribus plebanis vicarijs ca
pellanū rectoribus nre diocef. ne cōser
riāt vt aliq̄ stipites siue trunci p̄ elemo
synis colligendis in eoz ecclesijs capel
lis et p̄ochijs ponantur seu locent. p̄
hoc etiā inhibitiū ē in statutis dñi Hen
rici archiepi Colōn nri p̄decessoris sub
penis expressis in eisdem. Datum Anno
domini. M. ccc. x̄.

De pena eoz qui statuta prius pu
blicata nō sūt executi. De declatiōe col
poris dominici et sortilegis.

Iulhelmus. x. Animarum periculis
 occurrere desiderabiliter affe-
 ctates. tractatis epibus diuersa
 mandata emisim? salubria. q̄ et in diuersis
 synodalibus congregacionibus solenniter feci
 mus publicari sed q̄ p̄t desiderataz aut
 nullaten? facta executione aliquoz mā-
 datoz p̄dcoz. p̄ eos q̄b? executio p̄dicta
 tunc inuicta fuit facienda modicis exinde
 fructu ad hec sensim? puenisse. Ea p̄t
 aliq̄ ex mandatis ip̄s renouanda censui-
 mus v̄s q̄ auribus reperitis vicibus con-
 culcanda. illis quoz h̄mōi executio māda-
 tor facienda tunc inuicta fuerat. sub p̄ea
 suspensiois ab officio d̄noz quā in ip̄os
 et eoz quilibz si nō fecerint q̄b? mādatū
 trū d̄nū canonica monitione p̄missa
 ferim? in his scriptis districte p̄cipiēdo
 mādātes. q̄ten? ip̄i et eoz quilibz mādato-
 rū d̄coz s̄m cōtinētiā eozū dē executi-
 onē fidelē et efficacē facē studeāt. ac si
 gillatim curie n̄re q̄n? et q̄lit? executio-
 nē ip̄az fecerint p̄ l̄ras suis sigillis sigil-
 latis rescribāt infra menses. Taliter in
 his se gerētes ne subd̄toz suoz excessus
 dissimulādo suos facere videant nos q̄
 p̄ ip̄os p̄inde acrius p̄cedē cōpellamur
 Mandata h̄o p̄dca sic incipiūt. p̄mū. s̄. sic.
 Usurariū voraginē. s̄c̄m incipit sic. In
 synodo sc̄a. tertiū incipit sic. Vergit q̄/
 dē. q̄rū incipit sic. Perniciosus quidez
 vt intelleximus. quicū incipit sic. Multi-
 plicata fidesignoz. Igitur insup ne p̄pter
 iniuriā sacerdotū d̄na indignatio gra-
 uius ardescat sub pena excoicacionis di-
 stricte p̄cipiēdo mādam? vniuersis sa-
 cerdotibus. q̄ten? cū ip̄i d̄nici corpis sa-
 cramentū ad infirmos deferūt in decentē
 habitu sup se posito. mūdo velamine fe-
 rāt et referāt manifeste et honorifice an-
 pedus cū oī reuerētia et timore ad hoc
 q̄ excedas d̄nationū incātionū et
 sortilegioz supstitiōes in n̄ra ciuitate et
 diocesi Coloni inualuisse p̄cepim? ne ip̄o-
 ruz assiduitate noxia ch̄n̄ fideles in ido-
 latriā p̄rahātur vniuersos vtriusq̄ se-

xus hoīes h̄mōi maleficis se de cetero
 multiplicātes. aut ip̄a fieri p̄curātes ex-
 coicamus in his scriptis. ac p̄ vos eccle-
 siāz rectores v̄ias vices gerēt es singu-
 lis diebus d̄nicis et festiuis excoicatos
 mādamus publice nūciari. Datū vt. s̄.

De commutatione votoꝝ et vagio
 restitutionibus.

Iulhelmus. x. Etsi oibus et sin-
 gulis indigentibus p̄sonis et ec-
 clesijs charitatiue teneamini s̄z
 v̄iaz possibilitate opa misericordie ip̄-
 tiri Ecclesie t̄m̄ Coloni sponse n̄re q̄ v̄ia
 h̄orabilior parrochialis est ecclesia et ad
 quā oīa charitatis opa que necdū in ci-
 uitate et diocesi. verū etiā in ip̄a p̄uini-
 tia exercent itaq̄ ad suaz maiorē eccle-
 siāz dirigant. et sui sp̄cālis amous nexu
 et vnione sp̄uali estis obligati in suis re-
 nemini necessitatibus sp̄salius subueni-
 re. p̄ cuius etiā exaltatione nos marita-
 lis copula q̄ sibi sp̄ualiter alligamur fer-
 uentius intendere v̄iget et compellit.
 Nos itaq̄ p̄decessorum n̄rorum vesti-
 gijs inherentes ea beneficia quibus vos
 et singulos v̄im. oēs q̄ ch̄risti fideles ad
 subuentendū ip̄ius ecclesie fabricę. que
 q̄ honorabiliter sit concepta et in parte
 ad effectū dei gratia deducta. non est hic
 in patria qui ignoret Inuitare possum?
 q̄ntū licet p̄missione d̄na. ordinauim? et
 intendimus ordinare. vt p̄ hoc ip̄a fabri-
 ca ad finē deueniat destinatum. et vos
 v̄iarū largitione elemosynaz ab hoc cō-
 sequamini premia sempiterna. h̄inc ē q̄
 vos oēs et singulos req̄rim? monemus
 et hortamur vobis in x̄tute sc̄e obediē-
 tie mādātes. q̄ten? q̄ ex vobis aliq̄ vota
 fecerūt et fecerint. et ea ex aliq̄ eā p̄ficē
 nō poterūt. ita q̄ ea desiderēt. ex cā legi-
 tima cōmutari. sup hoc nullaten? quēq̄
 nisi penitētiarie n̄re curā gerēt et infra
 ecclesiā. n̄raz residēt. aut suū plebanuz
 si sacerdos et residens fuerit. dū t̄m̄ ip̄m